

Załącznik nr 12 – Ramy prowadzenia studiów dualnych o profilu praktycznym

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

prof. dr. hab. inż. Andrzej Kraśniewski
doc. dr inż. Eugeniusz Krysiak
dr hab. inż. Anna Timofiejczuk, prof. PŚI

15 listopada 2017 r.

Ramy prowadzenia studiów dualnych o profilu praktycznym

W dokumencie określono wymagane elementy opisu studiów dualnych o profilu praktycznym, które powinny się znaleźć we wniosku o dofinansowanie projektu w konkursie „Studia dualne” ogłaszającym przez NCBR w ramach PO WER, oraz informacje, które powinny być przekazywane przez uczelnie do NCBR w trakcie przyszłej realizacji projektu i jego rozliczania. Stopień odniesienia się we wniosku o dofinansowanie do zaleceń zawartych w niniejszym dokumencie będzie przedmiotem oceny wniosku w konkursie.

1. Kierunek studiów

Nazwa kierunku studiów

2. Stopień studiów (studia I albo II stopnia), uzyskiwany tytuł zawodowy

3. Informacja o tym czy:

- uruchamiane studia dualne są nowym programem kształcenia o profilu praktycznym,
- uruchamiane studia dualne są zmodyfikowanym programem kształcenia studiów o profilu praktycznym (proszę podać od kiedy studia takie są prowadzone); modyfikacji mogą ulec efekty kształcenia i/lub program studiów, w tym mogą nastąpić zmiany w rozliczaniu punktów ECTS,
- w jednostce składającej wniosek prowadzony jest program kształcenia o tej samej nazwie i na tym samym stopniu o profilu ogólnoakademickim (proszę podać od kiedy taki program jest prowadzony oraz podać różnice w zakresie programowym obu programów).

4. Efekty kształcenia/uczenia się

Opracowane efekty kształcenia dla nowego programu kształcenia lub programu już prowadzonego.

- w przypadku nowego programu, do wniosku należy dołączyć dokumentację potwierdzającą przeprowadzone konsultacje z jednostkami z otoczenia społeczno-gospodarczego na temat efektów kształcenia oraz opis opracowanych efektów kształcenia. Dokumentacja potwierdzająca zatwierdzenie efektów kształcenia w uczelni będzie wymagana na etapie negocjacji.
- w przypadku programu prowadzonego, kiedy zmianie nie ulegną efekty kształcenia, do wniosku należy dołączyć dokumentację potwierdzającą przeprowadzone konsultacje z jednostkami z otoczenia społeczno-gospodarczego na temat efektów kształcenia oraz

dokumentację potwierdzającą zatwierdzenie efektów kształcenia w uczelni, a także opis wprowadzanych zmian do programu studiów oraz ich odniesienie do efektów kształcenia.

- w przypadku kierunku prowadzonego, kiedy zmianie ulegną efekty kształcenia, do wniosku należy dołączyć dokumentację potwierdzającą przeprowadzone konsultacje z jednostkami z otoczenia społeczno-gospodarczego na temat efektów kształcenia oraz opis planowanych zmian efektów kształcenia. Dokumentacja potwierdzająca zatwierdzenie efektów kształcenia w uczelni będzie wymagana na etapie negocjacji.

5. Odniesienie do kwalifikacji zawodowych/uprawnień do wykonywania zawodu (jeśli takowe istnieją w zawodach związanych z kierunkiem studiów)

Określenie, jeżeli to możliwe, jakie uprawnienia do wykonywania zawodu będą możliwe do uzyskania w wyniku ukończenia studiów lub w jakim stopniu studia przygotowują do zyskania uprawnień zawodowych

6. Czas trwania studiów

Czas trwania studiów podany w liczbie semestrów z odniesieniem do czasu trwania innych studiów na tym samym kierunku i poziomie kształcenia prowadzonych w jednostce.

7. Liczba punktów ECTS

Należy podać ogólną liczbę punktów ECTS z podziałem na punkty uzyskane w wyniku

- realizacji zajęć o charakterze teoretycznym
- kształcenia praktycznego.

Punkty ECTS związane z kształceniem praktycznym mogą być przyznane za staż w jednostce z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz przedmioty o charakterze praktycznym, które mogą być realizowane w uczelni lub w jednostkach z otoczenia społeczno-gospodarczego. W przypadku tych przedmiotów wymagane jest, aby prowadzącym była osoba zatrudniona w pełnym wymiarze czasu u partnera przemysłowego (rada, jednostki naukowej składającej projekt powinna wcześniej wyrazić zgodę na prowadzenie zajęć przez takie osoby) lub nauczyciel akademicki wykazujący się doświadczeniem w pracy w otoczeniu społeczno-gospodarczym (zgodnie z ustawą...).

8. Wymiar i harmonogram organizacji zajęć w przedsiębiorstwie

Opis organizacji studiów, z podziałem na część realizowaną w uczelni i w jednostce z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zgodnie z wymogami profilu praktycznego, staż w jednostce z otoczenia społeczno-gospodarczego powinien być realizowany przez minimum 3 miesiące w roku akademickim. W przypadku studiów prowadzonych w trybie dualnym, staż nie powinien być dłuższy niż 6 miesięcy w roku.

Staż powinien się rozpocząć nie później niż po drugim semestrze studiów.

Należy opisać planowaną organizację staży w jednostce zewnętrznej z otoczenia społeczno-gospodarczego. Możliwe i dopuszczalne są rozmaite rozwiązania w tym zakresie, przykładowo:

- praca w jednostce zewnętrznej w ustalone dni tygodnia w trakcie semestru (we wszystkich lub niektórych tygodniach),
- praca w jednostce zewnętrznej w ustalonych tygodniach w trakcie semestru (we wszystkich lub niektórych semestrach),
- praca w jednostce zewnętrznej w ustalonych miesiącach,
- praca w jednostce zewnętrznej w ustalonych semestrach (cały semestr w jednostce).

Stáže w ramach projektu powinny być realizowane w formie umowy o pracę lub umowy zlecenia. Należy określić formę zatrudnienia studentów w jednostkach otoczenia społeczno-gospodarczego.

Należy opisać ogólny merytoryczny plan realizacji stażu (opisać kolejne etapy realizacji stażu, które realizowane są np. w poszczególnych działach jednostki, w której realizowany jest staż). Merytoryczny plan stażu powinien być jednolity dla wszystkich realizowanych staży w ramach danego kierunku.

9. „Bilans” efektów kształcenia i punktów ECTS związanych ze stażem w jednostce z otoczenia społeczno-gospodarczego

Należy wskazać efekty kształcenia zdefiniowane dla programu kształcenia (kierunkowe efekty kształcenia), które - całkowicie lub częściowo - są osiągnięte w wyniku realizacji stażu w jednostce z otoczenia społeczno-gospodarczego

Komentarz:

Niektóre efekty (przede wszystkim w kategorii „wiedza”) są osiągnięte głównie, a może jedynie, w wyniku realizacji zajęć na uczelni. Inne efekty (przede wszystkim w kategorii „umiejętności” i „kompetencje społeczne”) mogą być uzyskane w wyniku realizacji zadań w jednostce z otoczenia społeczno-gospodarczego (np. efekty typu: potrafi wykorzystać w praktyce zawodowej dokumenty normalizacyjne, stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ma doświadczenie w realizacji/rozwiązywaniu praktycznych zadań/problemów inżynierskich w środowisku przemysłowym). Jeszcze inne efekty (np. efekty typu: potrafi zaprojektować ..., potrafi dokonać analizy ...) mogą być uzyskiwane zarówno w trakcie zajęć realizowanych na uczelni (laboratoria, projekty, warsztaty, ...) jak i realizacji zadań w jednostce z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Należy dokonać bilansu punktów ECTS przypisanych do stażu, odnosząc je do merytorycznego planu stażu.

Komentarz:

W przypadku realizacji stażu w jednostce z otoczenia społeczno-gospodarczego nie obowiązuje oczywiście „przelicznik” 1 ECTS = 25-30 godzin pracy (wiąże się to z tym, że wiele czynności realizowanych w takiej jednostce ma charakter „powtarzalny” - służy rozwijaniu i doskonaleniu tych samych kompetencji, bądź są to czynności niezwiązane bezpośrednio z efektami kształcenia zdefiniowanymi dla programu kształcenia). Tym niemniej, liczba przypisanych części praktycznej

punktów ECTS nie może być zbyt mała, oznaczałoby to bowiem, że - z punktu widzenia realizacji celów (efektów) kształcenia - ta część programu studiów jest mało użyteczna.

Przypisanie stażowi pewnej liczby punktów ECTS oznacza, że liczba punktów ECTS uzyskiwanych w wyniku realizacji zajęć na uczelni, a więc i nakład pracy studenta związany z tymi zajęciami muszą być odpowiednio zmniejszone (chyba że przyjmujemy, że na studiach dualnych uzyskuje się więcej ECTSów niż na studiach „tradycyjnych”). Biorąc pod uwagę „monotoniczną” zależność między liczbą godzin w planie studiów a liczbą punktów ECTS (nie musi, a wręcz nie powinna, być to zależność proporcjonalna) oznacza to, że liczba godzin zajęć („kontaktowych”) realizowanych na uczelni na studiach dualnych powinna być wyraźnie mniejsza niż w przypadku podobnych studiów (na tym samym kierunku lub innych kierunkach w tym samym obszarze kształcenia) realizowanych w formie tradycyjnej.

10. Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskiwanych w instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego

Weryfikacja dotyczy:

- stwierdzenia, czy w instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego istnieje możliwość osiągnięcia zakładanych w programie kształcenia efektów przypisanych stażowi w tej instytucji. Jest to realizowane podczas doboru instytucji, w których realizowane są staże;
- stwierdzenie, czy w wyniku odbycia stażu w instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego student osiągnął zakładane efekty kształcenia.

Należy opisać, w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia oraz ogólnego merytorycznego planu stażu, jakie warunki powinny spełniać jednostki z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz tryb wyboru i weryfikacji tych jednostek. Opisać ramowy harmonogram wyboru jednostek z otoczenia społeczno-gospodarczego do programu. Harmonogram wyboru jednostek powinien być odniesiony do harmonogramu realizacji projektu i realizacji studiów.

Przykładowe, możliwe formy weryfikacji, odnoszące się do określonych warunków:

- w przypadku jednostek z otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi uczelnia nie realizowała staży w ramach odrębnej umowy, wizyta studyjna w jednostce, połączona ze spotkaniem informacyjnym dotyczącym programu stażowego, potwierdzone protokołem. Podczas wizyty studyjnej należy określić, jakie kryteria powinna spełniać osoba będąca opiekunem stażystów z ramienia jednostki realizującej staż.
- w przypadku jednostek z otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi jednostka podstawowa uczelni realizowała staże w ramach odrębnej umowy (w jakim okresie realizowane były staże i ilu studentów w nich uczestniczyło, jaka była długość tych staży), spotkanie z wyznaczonymi przedstawicielami jednostki z otoczenia społeczno-gospodarczego omawiające merytoryczny plan staży, potwierdzone protokołem. Podczas spotkania należy określić, jakie kryteria powinna spełniać osoba będąca opiekunem stażystów z ramienia jednostki realizującej staż.

Należy opisać, w jaki sposób będzie weryfikowane, czy w wyniku odbycia stażu w instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego student osiągnął zakładane efekty kształcenia (np. wizyty studyjne, badania ankietowe, dzienniki stażu, protokoły z realizacji stażu, potwierdzenia opiekunów stażu; określić częstotliwość zaproponowanych działań). Opisać wszystkie dokumenty obowiązujące w uczelni podczas realizacji stażu oraz dokumenty, które będą wymagane dodatkowo, podczas realizacji projektu.

Jednostka realizująca projekt zobowiązana jest do podpisania umowy z jednostką realizującą staż. Umowa dostarczana jest do IP na etapie negocjacji. Jednostka realizująca staż zobowiązana jest do podpisania umowy ze studentem realizującym staż (umowa o pracę lub umowa zlecenie). Kopia tej umowy przechowywana jest przez jednostkę realizującą projekt.

11. „Ramowy” plan studiów

Należy opisać ramowy plan studiów, określający m.in.

- harmonogramem realizacji stażu (z odniesieniem do ogólnego merytorycznego planu stażu) i jego umiejscowienie w planie studiów,
- główne moduły zajęć w poszczególnych semestrach: nazwy przedmiotów lub grup przedmiotów z przypisaną liczbą punktów ECTS oraz (przybliżoną?) łączną liczbą godzin zajęć (realizowanych w różnych formach dydaktycznych – wykład, projekt, ...).

12. Sposób realizacji procesu dyplomowania (seminaria dyplomowe, praca dyplomowa, egzamin dyplomowy) – rola i zakres odpowiedzialności pracowników uczelni i osób z przedsiębiorstwa, w którym realizowana jest część praktyczna

Opisać proces dyplomowania, w którym należy uwzględnić procedury:

- doboru i zatwierdzania tematów prac dyplomowych,
- ewentualnych dodatkowych umów dotyczących realizacji prac dyplomowych,
- roli opiekuna z instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego, podczas realizacji pracy oraz w trakcie egzaminu dyplomowego,
- realizacji seminarium dyplomowego; określić charakter udziału opiekuna z uczelni oraz opiekuna z instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego.

13. Planowana data rozpoczęcia realizacji programu

Określić datę rozpoczęcia realizacji programu. Należy uwzględnić okres opracowania lub modyfikacji efektów kształcenia oraz programu studiów. Określić daty wymaganych akceptacji efektów kształcenia oraz programu studiów. Uzasadnić datę rozpoczęcia realizacji programu oraz długość realizacji projektu.

14. Planowana liczba studentów rekrutowanych w jednym roku

Określić planowaną liczbę studentów rekrutowanych w jednym roku na studia wraz z uzasadnieniem. Jeżeli to możliwe, planowaną liczbę studentów należy poprzeć badaniami ankietowymi przeprowadzonymi w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego lub listami intencyjnymi.

15. Kryteria i tryb rekrutacji na studia (różnice w porównaniu z tradycyjnymi studiami – jeśli występują)

Opisać realizowany obecnie tryb rekrutacji na studia w uczelni oraz sposób rekrutacji na studia dualne. Opisać jakie działania dodatkowe (procedury, składane dokumenty, terminarz rekrutacji),

w stosunku do istniejącego systemu rekrutacji, będą przeprowadzane (rekrutacja jednostek z otoczenia społeczno-gospodarczego do projektu, rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami w tych jednostkach). Opisać sposób dokumentowania procesu rekrutacji.

16. Udział osób zewnętrznych (przedstawiciele przedsiębiorstw potencjalnie zainteresowanych współdziałaniem w realizacji programu studiów) w przygotowaniu wniosku

Opisać udział przedstawicieli instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego w określaniu efektów kształcenia, programu studiów, określania ogólnego merytorycznego planu stażu oraz badaniu rynku pracy. Jeżeli to możliwe, należy poprzeć ten opis załączonymi listami intencyjnymi, w których zapisany zostanie udział jednostek zewnętrznych w wymienionych działaniach.

17. Planowany udział osób zewnętrznych w realizacji programu studiów na uczelni (niekoniecznie pracowników instytucji, w których realizowana jest część praktyczna studiów)

Opisać planowany udział w realizacji projektu jednostek z otoczenia społeczno-gospodarczego, które będą włączone do realizacji innych form, niż staże (mogą to być te same lub inne jednostki, które realizują staże). Przez inne formy rozumie się prowadzenie zajęć (wykładów, ćwiczeń, seminariów, projektów, laboratoriów) lub kursów, w tym kursów zakończonych certyfikatami. Kursy mogą dotyczyć rozwoju dodatkowych kompetencji społecznych, kompetencji językowych, lub kompetencji związanych np. z obsługą specjalistycznych urządzeń lub przeprowadzania specjalistycznych badań. Należy określić tryb wyboru tych jednostek do realizacji zadań projektowych. Jeżeli udział jednostek związany jest z zapłatą za wykonaną usługę z funduszu projektu, należy uwzględnić przepisy ustawy Prawo o zamówieniach publicznych.

18. Kosztorys projektu - przeznaczenie uzyskanych środków

Należy sporządzić kosztorys projektu odniesiony do harmonogramu projektu. Kosztami kwalifikowanymi są:

- opracowanie lub modyfikacja efektów kształcenia (należy uwzględnić planowaną datę rozpoczęcia realizacji projektu oraz datę rozpoczęcia studiów; w przypadku, kiedy uczelnia zamierza rozpocząć studia w październiku 2018 r., finansowanie opracowania lub modyfikacji efektów kształcenia jest uzależnione od zatwierdzenia tych dokumentów przez radę właściwej jednostki i może być niemożliwe),
- opracowanie lub modyfikacja programu studiów (należy uwzględnić planowaną datę rozpoczęcia realizacji projektu oraz datę rozpoczęcia studiów; w przypadku, kiedy uczelnia zamierza rozpocząć studia w październiku 2018 r., finansowanie opracowania lub modyfikacji programu studiów jest uzależnione od zatwierdzenia tych dokumentów przez Radę właściwej jednostki),
- wizyty studyjne (delegacje, przejazd) w firmach związane z wyborem jednostek z otoczenia społeczno-gospodarczego, które będą realizowały staże (pokrycie kosztów uzależnione jest od daty rozpoczęcia studiów),
- spotkania z firmami (delegacje, przejazd, catering) związane z wyborem jednostek z otoczenia społeczno-gospodarczego, które będą realizowały staże (pokrycie kosztów uzależnione jest od daty rozpoczęcia studiów),
- spotkania rekrutacyjne kandydatów na studia – rozmowy kwalifikacyjne (catering, jeżeli spotkanie jest organizowane w siedzibie uczelni)

- stypendia dla studentów, wypłacane podczas realizacji staży w jednostkach z otoczenia społeczno-gospodarczego (wysokość stypendium równa jest minimalnemu wynagrodzeniu w okresie złożenia wniosku w konkursie),
- koszty ubezpieczenia studenta podczas realizacji stażu (należy poprzeć uzasadnieniem opracowanym przez instytucję),
- koszty odzieży ochronnej oraz środków ochrony, wymaganych w instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego (należy poprzeć uzasadnieniem opracowanym przez instytucję),
- koszty materiałów zużywalnych, niezbędnych do realizacji stażu (należy poprzeć uzasadnieniem opracowanym przez instytucję),
- koszty dojazdu studenta do miejsca stażu (należy określić koszty, zakładając najtańszy środek transportu),
- koszty zakwaterowania studenta w miejscu stażu,
- stypendia wypłacane podczas okresu nauki studentów w uczelni (wysokość stypendium 500 PLN); stypendium może być wypłacane od drugiego semestru studiów,
- koszty prowadzenia zajęć dydaktycznych (możliwe jest wypłacanie wynagrodzenia nauczycielom zatrudnionym w uczelni oraz nauczycielom z instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego – wymagana jest zgoda rady jednostki realizującej projekt) – jeden cykl studiów (od rekrutacji do procesu dyplomowania),
- koszty urządzeń niezbędnych do realizacji zajęć w uczelni (należy poprzeć uzasadnieniem, także uzasadnieniem popartym przez instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego),
- koszty materiałów zużywalnych, niezbędnych do realizacji zajęć w uczelni (należy poprzeć uzasadnieniem, także uzasadnieniem popartym przez instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego),
- przeprowadzenie dodatkowych kursów, w tym kursów zakończonych certyfikatami; kursy mogą dotyczyć rozwoju dodatkowych kompetencji społecznych, kompetencji językowych lub kompetencji związanych np. z obsługą specjalistycznych urządzeń lub przeprowadzania specjalistycznych badań; obowiązuje PZP,
- udział studentów w konferencjach, warsztatach, seminariach, organizowanych przez podmioty zewnętrzne (delegacje, przejazd); obowiązuje PZP,
- wizyty studyjne, organizowane dla studentów w jednostkach z otoczenia społeczno-gospodarczego, których działalność związana jest merytorycznie z kierunkiem studiów dualnych (delegacje, przejazd),
- wynagrodzenie dla opiekuna stażu z jednostki z otoczenia społeczno-gospodarczego (kiedy opiekun sprawuje opiekę nad co najmniej 3 studentami), wysokość wynagrodzenia 500 PLN na miesiąc,
- spotkania z instytucjami uczestniczącymi w realizacji staży lub innych formach kształcenia, zaplanowanych w projekcie (delegacje, przejazd, catering),
- wizyty studyjne pracowników uczelni w jednostkach realizujących staże, podczas realizacji staży (delegacje, przejazd).

Załączniki:

- dokumenty wykorzystywane przy opracowaniu i realizacji studiów dualnych w Politechnice Śląskiej
- dokumenty wykorzystywane przy opracowaniu i realizacji studiów dualnych w PWSZ w Lesznie

